

[Bertel Dahlgaard.]

berteralisering. Jeg kan sige, at vi vil tilslutte os en udvidet fradragsret for pensionsbidrag. Vi ønsker en samlet reform af børnefradrags- og børnetilskudsreglerne. Vi mener, at en skattereform må bringe skattelettelse for mellemstanden, og vi ønsker øget adgang til skattelempelser for unge i de første år, de har selvstændig bedrift, samt skattebestemmelser, der animerer unges opsparing.

Med hensyn til amtsskatterne, som programudtalelsen ikke nævner, mener vi, at der gennem den fælleskommunale udligningsfond eller staten samt gennem vejfonden må ske en større refusion til amternes sygehusudgifter og udgifterne til vejene. Jeg skal tilføje, at vi mener, at vejfondens bidrag til sognevejenes vedligeholdelse også må forhøjes. Der er opsamlet store midler til dette formål, og det har undret mig meget, at venstre hidtil har været uvillig på dette punkt.

En skattereform giver altid anledning til overvejelser med hensyn til skattebyrdens fordeling, og det må også ske nu. Jeg bemærkede mig, at den socialdemokratiske ordfører sagde, at det afgørende her er ikke skattefradragsretten. Nej, det er det, det radikale venstre hele tiden har sagt. Og så skal jeg iøvrigt føje til, at som helhed skal man ikke vente det radikale venstres bistand til at forøge skatterne; det må nu gå den anden vej.

Jeg skal til slut fremsætte nogle almindelige bemærkninger om den økonomiske stilling. Det ligger ganske klart, at Danmark har været i økonomisk fremgang det sidste halvandet år. Tre forhold har bidraget hertil. For det første er der ingen tvivl om, at den ekstraordinære lovgivning, som gennemførtes i efteråret 1950 og foråret 1951, i det store og hele var et rigtigt middel overfor valutakrisen. Derefter har den indtrådte forbedring i bytteforholdet med udlandet virket stærkt, og endelig har to gode høstår været afgørende. Værdien af disse to års høst udover det almindelige udgør lige så meget som hele valutafremgangen i de to år.

Vi må altså ikke blive i for høj grad lysseere på grund af denne valutafremgang. Den skyldes i betydelig grad held; og fremtidig modgang af grunde, vi heller ingen indflydelse har på, kan hurtigt igen opsluge

gevinsten. Nationalbanken har vel i øjeblikket en nettovalutabeholdning på knap 400 mill. kr., efter at der i år er betalt store ekstraordinære afdrag på den udenlandske gæld. Vor store dollarbeholdning er særlig bemærkelsesværdig. Men alt i alt er den nævnte valutabeholdning jo særdeles beskedent, og det første vindstød udefra kan rive den væk. Derfor er udsigterne for den internationale konjunkturudvikling så afgørende for os, og her vil igen prisudviklingen i De Forenede Stater være den dominerende faktor.

Det vigende prisniveau har hos mange fremkaldt det spørgsmål, om det er forløberen for en dybtgående depression, og man har i denne forbindelse peget på, at der nu i Amerika er en begyndende nedgang i oprustnings krav, at de amerikanske forbrugeres behov fra krigstiden nu skulle være tilfredsstillet, og at endelig købene på afbetaling, der har så stor betydning derovre, har nået et hidtil ukendt omfang, så der må ventes et nedsat forbrug. På den anden side henviser man til en række faktorer, der trækker i modsat retning, herunder bl. a. at det offentlige under højkonjunkturen har holdt sig tilbage med hensyn til investeringer på en række områder: hospitaler, skoler, kraftanlæg o. s. v., som man nu kan sætte i gang, ligesom nye opfindelser og tekniske fremskridt stadig skaber nye behov i befolkningen og derfor ny efterspørgsel og ny produktion. Hertil kommer stabiliseringspolitikken overfor landbruget og lønningernes større stabilitet end tidligere. Eet synes i hvert tilfælde sikkert: at der i De Forenede Stater for tiden er en stærk tro på evnen til og en stærk vilje til at mestre konjunkturbevægelserne, så der ikke bliver tale om en egentlig depression, men kun om en mildt forløbende tilpasningsproces til et noget lavere niveau. Jeg tør ikke skønne over, hvorledes til syvende og sidst kræfterne vil afbalancere hinanden, men det er vel rigtigt for os også at regne med den mulighed, at kræfterne ikke helt lader sig beherske. Verdens produktionskraft i dag er jo af en fantastisk størrelse, og opstår der en dag af en eller anden grund hos menneskene en tro på, at et væsentligt prisfald er forestående, da er det så umådelig depressive kræfter, der herved mobiliseres.